

اقتصاد

روزنامه صبح ایران

دستور پزشکیان برای احیای میراث فرهنگی و حمایت از صنایع دستی

صفحه ۲

بازار سهام نه مرحله ای بلکه یکجا باز می‌شود

احتمال بازگشایی بورس تا ۱۰ روز آینده

صفحه ۱

در نشست با مدیران شرکت فولاد خوزستان

وزیر صمت به غول های فولادی وعده حمایت داد

شرح در صفحه ۵

<div><div><div><div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div></div></div></div></div> <div>وزیر نفت:</div> <p>صادرات نفت ایران ادامه دارد</p>
--

<div><div><div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div></div></div></div>
--

به‌قلم: مجید افشانی

صورت‌بندی کرده‌اند. بدین ترتیب هر کس بتواند توجه بیشتری را به‌عنوان یک "دارایی راهبردی" جلب کند، قدرت، ثروت و نفوذ بیشتری را به دست می‌آورد. این نفوذ می‌تواند فکر، احساس و رفتار آدم‌ها را به دلخواه و در جهت پیشینه‌سازی قدرت تغییر دهد و این‌گونه است که جنگ روایت‌ها با ابزارهای فناوریانه جدید شکل می‌گیرد.

ادامه در صفحه ۲

بازار سهام نه مر حله ای بلکه یکجا باز می‌شود

احتمال بازگشایی بورس تا ۱۰ روز آینده

چه در عرصه داخلی و چه در حوزه بین الملل و بیرون مرزی داشت که جای تقدیر دارد، اظهار کرد: روز نهم اسفند و حدود ۴۰ دقیقه بعد از آغاز جنگ تحمیلی سوم بلافاصله تصمیم به توقف فعالیت بازار سرمایه گرفتیم که این سرعت عمل در اتخاذ تصمیم، ناشی از تجربه جنگ ۱۲ روزه بود. از آنجایی که گفته می شود هر جنگ یا آسیبی یک وجه فرصت هم دارد، لذا جنگ ۱۲ روزه فرصت مرور اتفاقات و آماده شدن برای اتفاقات سخت‌تر را فراهم کرد به طوری که در چند ماه بعد از جنگ روی مسائل اضطراری یا اتفاقاتی مانند جنگ یا تشدید تحریم ها و محدودیت ها و راه های رفع این مشکلات بیندیشیم.

وی افزود: طبیعی بود که جنگ ۱۲ روزه عاقلگیرکننده باشد اما بعد از آن قابل قبول نیست که بگوییم دیگر همه چیز تمام شده؛ آتش بس پس از جنگ ۱۲ روزه مبهم بود و هر لحظه احتمال نقض آن وجود داشت بنابراین همکاران ما در واحدهای پژوهش، حقوقی و ناشران سازمان بورس با همکاری نهادهای تأمین مالی و صندوق ها و حقوقی ها، جلسات هفتگی داشتند و در نهایت بعد از چند ماه دستورالعمل نحوه فعالیت بازار سرمایه در شرایط اضطرار را تهیه کردیم. این جلسات از اواخر تیر ماه سال قبل شروع شد و در پاییز در شورای عالی بورس یک دستورالعمل حدود ۴۰ صفحه‌ای برای شرایط خاص تهیه شد.

۹ اسفند ۱۴۰۴؛ روز واقعه

رئیس سازمان بورس ادامه داد: در روز ۹ اسفند سال گذشته و پس از حمله هوایی دشمنان آمریکایی-صهیونیستی، بلافاصله فعالیت بازار سرمایه را متوقف کردیم؛ ولی با دو مسأله مواجه بودیم یکی اینکه نقدشوندگی برای ما به عنوان حافظ منافع سهامداران بسیار مهم بود بحث بعدی این بود که با توجه به اینکه شب عید بود و در ایام یابانی سال قرار داشتیم و هم حقیقی ها و هم حقوقی ها باید چک های خود را پاس می کردند یا عیدی کارکنان را پرداخت می کردند و … لذا این شرایط نشان می داد که نیاز به نقدشوندگی در میان سرمایه گذاران هست.

وی بیان کرد: ما در سازمان بورس بر اساس مدل سازی تجارت بورس های دنیا به این نتیجه رسیدیم که بورس های دنیا در شرایط اضطرار از بروز بحران از جمله جنگ، ۵ مرحله را طی می کنند مرحله اول توقف فعالیت بورس برای حفظ دارایی سهامداران و سرمایه گذاران است به خصوص که خود سهامدار هم در آن وضعیت، امکان معامله را ندارد و نمی تواند تصمیم درستی درباره حفظ یا فروش سهام بگیرد؛ از سوی دیگر به دلیل مغشوش بودن فضا و نبود شفافیت، کسی نمی تواند تصمیم بگیرد که چه فعالیتی انجام دهد. به خصوص که در جنگ نمی شود پیش بینی کرد که چه صنایع بورسی قرار است هدف دشمن باشد.

صدی گفت: در مرحله دوم بحث نقدشوندگی مطرح می شود حتی در عین وضعیت جنگی سرمایه گذار ممکن است بگوید حاضرم نارایی ۱۰۰ میلیون تومانی ام را ۷۰ میلیون تومانی بفروشم ولی برای خرید مسکن به پول آن نیاز دارم یا سهامدار حقوقی بگوید من باید مواد اولیه بخرم یا حقوق پرسنل را پرداخت کنم که به نقدینگی نیاز دارم برخی شرکت های تولیدی مانند تولید کاشی یا سیمان امکان توقف فعالیت کوره را ندارند بنابراین باید نقدشوندگی در این مرحله لحاظ شود؛ مرحله سوم حرکت بازار با درصدی بالاتر یا پایین تر به سمت تعادل است که بازار باز می شود و نقدینگی به جریان می افتد و نقدشوندگی محقق می شود و بازار خود را به تدریج پیدا می کند و نسبتاً بازار تعادل می شود؛ مرحله چهارم تثبیت تعادل است و همه سهامداران می توانند پیش بینی کنند که سهام شرکت الف در رخ ۰ ۵۰ تومان به ثبات می رسد یا در شرکت «ب» ارزش هر سهم در قیمت ۱۵۰۰ تومان

منصفانه تر است؛ مرحله پنجم نیز دوره رونق بازار، ورود نقدینگی جدید، افزایش سرمایه شرکت و سهامداران و افزایش تولیدشرکتهاست.

وی یاد آور شد: در روز نخست جنگ ۴۰ روزه، حفظ ارزش دارایی شرکت ها را مد نظر داشتیم و فعالیت بازار را متوقف کردیم اما بلافاصله هم بعدازظهر ۹ اسفند هم صبح یکشنبه ۱۰ اسفند جلسه گذاشتیم؛ روزهای تلخی بود رهبر انقلاب به شهادت رسیده بودند؛ برخی از فرماندهان اصلی نظامی شهید شده بودند ضمن اینکه جنگ در حال تشدید شدن بود ولی تا شب عید زمان زیاده نمانده بود و باید کاری می کردیم که مردم به پول نقد برسند لذا صندوق های درآمد ثابت و با اندکی فاصله، صندوق های کالایی مانند طلا و نقره به تدریج بازگشایی شدند.

احتمال گشایش بورس تا ۱۰ روز آینده/ بازار سهام یکجا باز می‌شود

گزینه وقوع جنگ را پیش‌بینی کرده بودیم

دبیر شورای عالی بورس درباره بازگشایی بازار سهام و فعالیت اصلی بازار سرمایه که خرید و فروش سهام است و تصمیماتی که در این زمینه اتخاذ شد، اظهار کرد: در این خصوص دو مسأله اساسی داشتیم یکی ریسک سیستماتیک کلی بود که وجود داشت و آن این بود که این جنگ چه میزان طول می کشد و چه حالتی برای کشور پیش خواهد آمد؛ ما دو بار یکی اوایل دی ماه و دیگری اواسط بهمن پیش بینی سناریوهای مختلف خصوص احتمال وقوع جنگ را بررسی کرده بودیم که سه حالت را پیش بینی کردیم یکی ادامه وضعیت آن زمان که «نه جنگ نه صلح» بود، دوم دستیابی به توافق اساسی با توجه به اینکه درآن زمان مذاکرات در حال انجام بود و سوم وقوع جنگ.

آیا نهادهای خاصی به شما احتمال وقوع جنگ را رسانده بودند؟

وی درباره اینکه آیا پیش از آغاز جنگ تحمیلی سوم، با نهادهای خاصی درباره احتمال وقوع آن مشورت می کردید یا خیر؟ گفت: من با برخی مسئولان در دستگاه دیپلماسی مشورت می کردم البته آنها نمی توانستند برخی اخبار را به من اطلاع دهند ولی برخی دوستان در دستگاه دیپلماسی که با من در ارتباط بودند، نسبت به نتیجه مذاکرات خوش بین بودند اما برخی دوستان دیگر که بدبین بودند، به من می گفتند که آمریکا و رژیم صهیونیستی در تدارک حمله اند ولی به این زودی جنگ نمی شود. ولی با شخص آقای دکتر عراقچی در ارتباط نبودم.

صدیدی بیان کرد: در نهایت سناریوی سوم که وقوع جنگ بود اتفاق افتاد البته برای افزایش احتمال وقوع جنگ معیارهای عینی تعریف کردیم مثلاً لغو پروازها یا اعمال دورکاری برای کارکنان دولت.

وی ادامه داد: از هفته سوم اسفند به بعد صندوق های درآمد ثابت و کالایی و طلا و نقره بازگشایی شده بودند ولی در خصوص بازار سهام همچنان این ابهام بود که جنگ چه قدر زمان می برد به خصوص که در جنگ ۴۰ روزه تفاوت هایی با جنگ ۱۲ روزه وجود داشت از جمله اینکه رهبر معظم انقلاب به شهادت رسیده بودند یا اینکه بر خلاف جنگ تحمیلی دوم، در جنگ اخیر آمریکا مستقیماً به نبرد رو در رو با ایران ورود کرده بود ضمن اینکه جنگ سوم منطقه ای شده بود. این شرایط باعث می شد که ریسک سیستماتیک بالا آری یابی شود.

وضعیت بورس‌های منطقه در زمان جنگ چگونه بود؟

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار درباره اینکه بورس های کشورهای منطقه در ایام جنگ تحمیلی سوم چه شرایطی داشتند توضیح داد: مطالعه ای در همان زمان انجام دادیم که در دو شاخه اصلی پیگیری شد یکی ترکیب سهام و سهامداران در بورس های امارات، بحرین، کویت و رژیم صهیونیستی که به این نتیجه رسیدیم بورس کویت و بحرین بسیار کوچک است و قابل مقایسه با بورس ایران نیست اما بورس رژیم صهیونیستی از نظر ساختار، ترکیب و نحوه معاملات با بورس های متعارف دنیا متفاوت است و قابل مقایسه با بورس های دیگر نیست و شرایط خاصی بر آن حکمفرامست ضمن اینکه بسیاری از ناشران بورس رژیم صهیونیستی، Dual listing هستند یعنی هم در بورس نیویورک اقدام به انتشار سهام می کنند هم در بورس تل‌آویو؛ ضمن اینکه حمایت های عجیبی از شرکتی های بورسی در رژیم صهیونیستی می شود حتی بعضاً دستکاری هایی در بورس این رژیم دیده می شود؛ البته اینکه گفته می شود تکنولوژی محور است صحت دارد و شرکت های آی‌تی‌زیادی در بورس تل‌آویو حضور دارند البته شرکت های صنعتی و دارای خط تولید هم در این بورس فعالند حتی شرکت های تسلیحاتی هم در بورس رژیم صهیونیستی نسبت به انتشار سهام اقدام کرده اند.

بورس مسکو شیهترین بورس دنیا به بازار سرمایه ایران

وی تأکید کرد: بورس امارات تا حدودی مشابه بورس ایران است ولی مشابه ترین بورسی که می توانستیم از آن در شرایط جنگی الگو بگیریم، بورس مسکو بود که قبلاً در زمان جنگ روسیه و اوکراین از بورس مسکو مطالعه و الگوبرداری کرده بودیم؛ البته تفاوتی که جنگ ما با جنگ روسیه و اوکراین داشت، این بود که دو قدرت نظامی دنیا و اقتصاد اول جهان به ما حمله کرده بودند و ما در برابر آنها مقاومت کرده بودیم ضمن اینکه سایر کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس در کنار آنها ایستاده بودند بعد هم ما موازین اخلاقی و قوانین بین المللی را رعایت می کردیم در حالی که آنها مدارس و بیمارستان های ما را هدف قرار می دادند لذا کشورهای حاشیه خلیج فارس مطمئن بودند که ایران کارخانه تولید مواد غذایی را هدف قرار نمی دهد که سبب شد تا بورس آنها برای طولانی مدت متوقف نشود.